

Организација рачунара

Садржај

- Увод
- Циљеви и исход предмета
- Наставници
- Програм предмета
- Лабораторијске вежбе
- Предиспитне обавезе студената
- Начин полагања испита
- Литература

Увод

- Назив предмета:
Организација рачунара
- Година: 2, семестар: 3
- Фонд часова: 2 + 2 + 1
- Број ЕСПБ бодова: 5
- Предуслов:
одслушан предмет Основи рачунарске технике

Циљеви и исход предмета

- **Циљ:** Упознавање са структуром рачунара, елементима архитектуре и организације процесора, и структуром магистрале, улазно/излазног система, и меморијског система.
- **Исход:** По завршетку курса студенти ће бити способни да разумеју: структуру рачунара; елементе архитектуре и организације рачунара, структуру магистрале, улазно/излазног система, и меморијског система.

Наставници

- **Предавања: др Жарко Станисављевић**
zarko@etf.bg.ac.rs
Канцеларија 37
Консултације после наставе и по договору
- **Вежбе: дипл. инж. Данко Миладиновић**
danko@etf.bg.ac.rs
Канцеларија 26а
Консултације после наставе и по договору

Програм предмета

- *Архитектура процесора*
- *Механизам прекида*
- *Магистрала*
- *Улаз/излаз*
- *Меморија*
- *Кеш меморија*
- *Виртуелна меморија*

Лабораторијске вежбе

- 5 лабораторијских вежби
- Свака вежба 4 поена
- Преглед вежби:
  - *Инструкције преноса, аритметичке инструкције, инструкције скока, логичке инструкције, инструкције померања и ротирања*
  - *Механизам прекида*
  - *Синхронизација рада процесора и контролера са dma при коришћењу системске магистрале*
  - *Улаз/излаз са контролером без dma*
  - *Програмирани улаз/излаз помоћу контролера са dma*
- Једна надокнада

Преглед симулатора

Edukacioni racunarski sistem - LAB1

File View Step Utility Window Help

PROCESOR

magistrala podataka DBUS, adresna magistrala ABUS, upravljacka magistrala RDBUS

highZ highZ

DBUS ABUS

RDBUS WRBUS FCBUS

DBUS ABUS

RDBUS WRBUS FCBUS

MEMORIJA

DBUS ABUS

RDBUS WRBUS FCBUS

PROCESOR

Operaciona jedinica

M15 ... M0 - interna magistrala

0100

16

Registri

Interfejs

Operacije

Prekidi

Upravljacka jedinica

highZ highZ

16

hdr hlda DMA1.x

intr3 intr2 intr1 intr3 intr2 intr1 intr3 intr2 intr1

inta3 inta2 inta1

inn

FAULT

PERIFERIJA 2

PERIFERIJA 1

Simulation parameters

(Clk+) * : 0

(Ins+) * : 0

(Prg+) time : 0

n * (Clk+) stop :

n * (Ins+) stop :

(Prg+) time stop :

time = 0

inst. = Instruction fetch

cpu

mem

Info		Command		
Sequence	Status	Navigation	Misc	Simulation
T = 00 PCout, MARin, Xin	PC = 0100	UP	More	Clk+
* Faza citanja instrukcije	T = 0	CPU hierar.	Clear	Ins+
* PC u MAR i X	Tclk = 0	Main	Help	Prg+
** Ozicena realizacija upravlj				

Hardware: ECS - Education
Position: System

Hardware: CPU - Central Processing Unit
Position: Central Processing Unit

Clock stop: -
Status: time = 0

Предиспитне обавезе студената

- **Колоквијум – 30 поена**
  - Област: Архитектура и организација процесора, механизам прекида
  - Могућност надокнаде само у првом испитном року
- **Лабораторијске вежбе**
  - Свака по 4 поена укупно 20 поена
  - Важи за текућу школску годину
- **Присуство настави**
  - Кроз лабораторијске вежбе

Начин полагања испита

- **Испит – 50* поена**
  - Области: Магистрала, улаз-излаз и меморија

  - * Студенти незадовољни бројем поена освојеним у термину колоквијума у првом испитном року могу надокнадити колоквијум, уместо испита.

Начин полагања испита

Коначна оцена се формира на основу броја бодова на следећи начин:

- $91 \leq X < 100$ – оцена 10
- $81 \leq X < 91$ – оцена 9
- $71 \leq X < 81$ – оцена 8
- $61 \leq X < 71$ – оцена 7
- $51 \leq X < 61$ – оцена 6
- $0 \leq X < 51$ – студент није положио испит

Литература

На српском језику:

- Скрипта за предавања: Проф. др Јован Ђорђевић
- Скрипта за вежбе: Бошко Николић, Марија Пунт, Захарије Радивојевић
- Збирка: Ј. Ђорђевић, Ј. Протић, Д. Милићев, А. Миленковић, Б. Николић, З. Радивојевић, М. Пунт (електронско издање)

На енглеском језику:

- Patterson, Hennessy - Computer Organization and Design: The Hardware-Software Interface
- Hennessy, Patterson - Computer Architecture. A Quantitative Approach

Листа

- Аутоматско пријављивање
- Обавештења иду на листу
- Поставити прослеђивање на адресу коју пратите

Питања?

Електротехнички Факултет
Универзитет у Београду

